

img1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS

2023 m. liepos 13 d.
Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Gražinos Davidonienės (kolegijos pirmininkė), Donato Šerno ir Ėgidijos Tamošiūnienės, susipažinusi su 2023 m. birželio 30 d. paduotu **ieškovės uždarnosios akcinės bendrovės „Laukesta“** kasaciniu skundu dėl Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2023 m. kovo 30 d. nutarties peržiūrėjimo,

nustatė:

Ieškovė UAB „Laukesta“ padavė kasacinį skundą dėl Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2023 m. kovo 30 d. nutarties peržiūrėjimo kasacine tvarka civilinėje byloje pagal ieškovės UAB „Laukesta“ ieškinį atsakovei VŠĮ CPO LT dėl perkančiosios organizacijos sprendimo pripažinimo neteisėtu, tretieji asmenys UAB „Litbana“ ir Kauno lopšelis-darželis „Vėrinėlis“, išvadą duodanti institucija – Viešųjų pirkimų tarnyba.

Kasacinis skundas grindžiamas Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – ir CPK) 346 straipsnio 2 dalies 1 ir 2 punktuose įtvirtintais kasacijos pagrindais.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtiniais atvejais, kai yra bent vienas iš CPK 346 straipsnio 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų (CPK 346 straipsnio 1 dalis). Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyti kasacijos pagrindo buvimą būtina pagrįsti išsamiais teisiniais argumentais (CPK 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas). Be to, CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, kad kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet ypatingais teisės klausimais, siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliama teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui ir taikymui. Taigi kasacinis skundas gali būti priimtas tik tuo atveju, jeigu jame nurodytas bent vienas kasacijos pagrindas, numatytas CPK 346 straipsnyje, bei nurodyti išsamūs teisiniai argumentai, patvirtinantys nurodyto kasacijos pagrindo buvimą (CPK 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas).

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti buvus pažeistą materialinės ar proceso teisės normą, teisinius argumentus, patvirtinančius nurodytos (nurodytų) teisės normos (normų) pažeidimą bei argumentuotai pagrįsti, kad teisės pažeidimas yra toks svarbus, kad turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, o taip pat, kad jis (teisės pažeidimas) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 2 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, suformuotą bylose, kurių faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis) skundžiamas kasacine tvarka, bei argumentuotai pagrįsti, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo tokios Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos praktikos. Tai daroma analizuojant apskustuose teismų sprendimuose išdėstytus teisinius motyvus ir juos lyginant su Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuota teisės taikymo ir aiškinimo praktika.

Ieškovė kasaciniame skunde remiasi generalinio advokato Michal Bobek išvada Europos Sąjungos Teisingumo Teismo 2020 m. rugsėjo 10 d. išnagrinėtoje byloje Nr. C-367/19, kurioje nurodyta, kad nepageidautina nei pritarti tiesioginei arba netiesioginei politikai, nei skatinti tokią politiką, kai įmonė pateikia akivaizdžiai jos sąnaudų nepadengiantį pasiūlymą, įskaitant 0 Eur kainos pasiūlymą dėl vienos pirkimo dalies, kartu tikėdamasi savo sąnaudas padengti pasirašius sutartį dėl antros pirkimo dalies. Ieškovė taip pat pažymi, kad Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2023 m. sausio 5 d. nutartimi civilinėje byloje Nr. e3K-3-50-378/2023 konstatuota, kad tuo atveju, kai yra nustatytos sąlygos taikyti Viešųjų pirkimų įstatymo (toliau – VPI) 57 straipsnio 1 dalyje įtvirtintą prezumpciją, perkančioji organizacija turi pareigą prašyti tiekėjo pagrįsti neįprastai mažą pasiūlymo kainą. Kai VPI 57 straipsnio 1 dalyje įtvirtintos prezumpcijos sąlygos yra nenustatytos, perkančioji organizacija, atsižvelgdama į pirkimo dokumentų turinį, pirkimo objekto rinkos kainą ir kitas konkrečių atvejų reikšmingas aplinkybes, turi ne pareigą, o diskreciją prašyti tiekėjo pagrįsti neįprastai mažą kainą. Ieškovė pažymi, kad pagal kasacinio teismo praktiką fiksuoto įkainio kainodaros sutarčių atveju, atsižvelgdami į pirkimo dokumentus ir kitas objektyvias aplinkybes, tiekėjai, skirstydami verslo riziką, gali siūlyti žemesnius nei rinkos kainą ar simbolinius įkainius, o perkančioji organizacija, atsižvelgdama į konkrečias faktines aplinkybes, siekdama racionaliai panaudoti viešąsias lėšas, turi diskreciją prašyti pagrįsti atskirus rinkos kainų neatitinkančius ar simbolinius įkainius, jei įžvelgia grėsmę tinkamam pirkimo sutarties vykdymui. Ieškovė nurodo, kad atsakovas ginčo metu pripažino, kad jokiais atvejais nevertina jokių grėsmių tinkamam pirkimo sutarties vykdymui, nes automatizuota sistema matematiškai vertina tik bendras pasiūlymų kainas. Atsakovas vykdydamas viešųjų pirkimų procedūras kaip įgaliojoti perkančioji organizacija ne tik kad jokiais atvejais nevertina minėtų grėsmių (kai bendra pasiūlymo kaina neturi neįprastai mažos pasiūlymo kainos požymių, bet pasiūlyme yra nulinių įkainių), bet taip nusprendžia už įgaliojusias perkančiąsias organizacijas (šiuo atveju už Kauno lopšelių-darželių „Vėrinėlis“) ir jas įpareigoja sudaryti sutartis, nesuteikiant jokių galimybių įsivertinti galimas grėsmes.

Atrankos kolegija, susipažinusi su kasacinio skundo argumentais, teismų procesinių sprendimų motyvais ir jų pagrindų padarytomis išvadomis, sprendžia, kad kasaciniame skunde nekeliami tokių teisės klausimų, kurie atitiktų CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodytus bylos peržiūrėjimo kasacine tvarka pagrindus. Pažymėtina, kad kasaciniame skunde nepakanka nurodyti tik byloje keliamą teisės klausimą, tačiau yra reikalinga pagrįsti ypatingą jo svarbą vienodam teisės aiškinimui ir taikymui. Atrankos kolegijos vertinimu, kasacinio skundo argumentais nepagrindžiami jame nurodomi kasacinio skundo pagrindai dėl jame nurodytų teisės normų pažeidimo, turintys esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, bei nukrypimo nuo kasacinio teismo praktikos.

Kasacinis skundas pripažintinas neatitinkančiu CPK 346 straipsnio, 347 straipsnio 1 dalies 3 punkto reikalavimų, todėl jį atsisakyta priimti (CPK 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktai). Kasacinį skundą atsisakius priimti, grąžinamas už jį sumokėtas žyminis mokestis (CPK 87 straipsnio 1 dalies 3 punktas, 5 dalis).

Atrankos kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktais ir 4 dalimi,

nutaria:

Kasacinį skundą atsisakyti priimti ir grąžinti jį padavusiam asmeniui.

Grąžinti ieškovei uždarajai akcinei bendrovei „Laukesta“, j. a. k. 305181027, 438 (keturių šimtų trisdešimt aštuonių) Eur žyminį mokestį, sumokėtą 2023 m. birželio 30 d. AB SEB banko mokėjimo nurodymu Nr. 2952.

Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjai Gražina Davidonienė

Donatas Šernas

Egidija Tamošiūnienė